

قانون مدیریت پسماندها(مصوب 1383/2/20)

ماده 1 : جهت تحقق اصل پنجاهم (50) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور حفظ محیط زیست کشور از آثار زیانبار پسماندها و مدیریت بهینه آنها ، کلیه وزارتخانه ها و سازمانها و موسسات و نهادهای دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می باشد و کلیه شرکتهای و مؤسسات و اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند مقررات و سیاستهای مقرر در این قانون را رعایت نمایند.

ماده 2 : عبارات و اصلاحاتی که در این قانون به کار رفته است دارای معانی زیر می باشد :

الف - سازمان : سازمان حفاظت محیط زیست

ب - پسماند : به مواد جامد ، مایع و گاز (غیر از فاضلاب) گفته می شود که به طور مستقیم یا غیرمستقیم حاصل از فعالیت انسان بوده و از نظر تولید کننده زائد تلقی می شود . پسماندها به پنج گروه تقسیم می شوند :

1- پسماندهای عادی :

به کلیه پسماندهایی گفته می شود که به صورت معمول از فعالیت های روزمره انسانها در شهرها ، روستاها و خارج از آنها تولید می شود از قبیل زباله های خانگی و نخاله های ساختمانی.

2- پسماندهای پزشکی (بیمارستانی) :

به کلیه پسماندهای عفونی و زیان آوری ناشی از بیمارستانها ، مراکز بهداشتی ، درمانی، آزمایشگاه های تشخیص طبی و سایر مراکز مشابه گفته می شود. سایر پسماندهای خطرناک بیمارستانی از شمول این تعریف خارج است.

3- پسماندهای ویژه :

به کلیه پسماندهایی گفته می شود که به دلیل بالا بودن حداقل یکی از خواص خطرناک از قبیل سمیت ، بیماری زایی ، قابلیت انفجار یا اشتعال ، خوردگی و مشابه آن به مراقبت ویژه نیاز داشته باشد و آن دسته از پسماندهای پزشکی و نیز بخشی از پسماندهای عادی ، صنعتی ، کشاورزی که نیاز به مدیریت خاص دارند جزء پسماندهای ویژه محسوب می شوند.

4- پسماندهای کشاورزی :

به پسماندهای ناشی از فعالیتهای تولیدی در بخش کشاورزی گفته میشود از قبیل فضولات ، لاشه حیوانات (دام ، طیور و آبزیان) محصولات کشاورزی فاسد یا غیر قابل مصرف.

5- پسماندهای صنعتی :

به کلیه پسماندهای ناشی از فعالیتهای صنعتی و معدنی و پسماندهای پالایشگاه صنایع گاز ، نفت و پتروشیمی و نیروگاهی و امثال آن گفته می شود از قبیل براده ها ، سرریزها و لجن های صنعتی

ج - مدیریت اجرایی پسماند : شخصیت حقیقی یا حقوقی است که مسئول برنامه ریزی ، ساماندهی ، مراقبت و عملیات اجرایی مربوط به تولید ، جمع آوری ، ذخیره سازی ، جداسازی ، حمل و نقل ، بازیافت ، پردازش و دفع پسماندها و همچنین آموزش و اطلاع رسانی در این زمینه می باشد.

1- دفع : کلیه روشهای از بین بردن یا کاهش خطرات ناشی از پسماندها از قبیل بازیافت ، دفع بهداشتی ، زباله سوزی

2- پردازش : کلیه فرایندهای مکانیکی ، شیمیایی ، بیولوژیکی که منجر به تسهیل در عملیات دفع گردد.

د - منظور از آلودگی همان تعریف مقرر در ماده (9) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست - مصوب 1353/3/28 است.

تبصره 2 : فهرست پسماندهای ویژه از طرف سازمان ، با همکاری دستگاه های ذی ربط تعیین و به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست خواهد رسید.

تبصره 4: لجن هاي حاصل از تصفيه فاضلابهاي شهري و تخليه چاه هاي جذبي فاضلاب خانگي در صورتی که خشك يا کم رطوبت باشند ، در دسته پسماندهاي عادي قرار خواهند گرفت.

ماده 3: مؤسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران موظف است با همکاري وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکي و ساير دستگاه حسب مورد ، استاندارد کيفيت و بهداشت محصولات و مواد بازيافتي و استفاده هاي مجاز آنها را تهيه نمايد.

ماده 4: دستگاه هاي اجرائي ذي ربط موظفند جهت بازيافت و دفع پسماندها تدابير لازم را به ترتيبی که در آئين نامه هاي اجرائي اين قانون مشخص خواهد شد ، اتخاذ نمايند. آئين نامه اجرائي مذکور مي بايستي در برگيرنده موارد زير نيز باشد :

1- مقررات تنظيم شده موجب گردد تا توليد و مصرف ، پسماند کمتری ايجاد نمايد.

2- تدابيري اتخاذ شود که استفاده از مواد اوليه بازيافتي در توليد گسترش يابد.

ماده 5: مديريت اجرائي پسماندها موظفند بر اساس معيارها وضوابط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکي ترتيبی اتخاذنمايند تا سلامت ، بهداشت و ايمني عوامل اجرائي تحت نظارت آنها تامين و تضمين شود.

ماده 6: مديريت اجرائي کليه پسماندها غير از صنعتي و ويژه در شهرها و روستاها و حريم آنها به عهده شهرداري ها و دهيارها و در خارج از حوزه و وظائف شهرداري ها و دهيارها به عهده بخشداري ها مي باشد، مديريت اجرائي پسماندهاي صنعتي و ويژه به عهده توليد کننده خواهد بود. در صورت تبديل آن به پسماند عادي به عهده شهرداريها ، دهيارها و بخشداري ها خواهد بود.

تبصره: مديريت هاي اجرائي مي توانند تمام يابخشي از عمليات مربوط به جمع آوري ، جداسازي و دفع پسماندها را به اشخاص حقيقي و حقوقي واگذار نمايند.

ماده 7: مخلوط کردن پسماندهاي پزشکي با ساير پسماندها و تخليه و پخش آنها در محيط و يا فروش ، استفاده و بازيافت اين نوع پسماندها ممنوع است.

ماده 8: توليد کنندگان آن دسته از پسماندهايي که داراي يکي از ويژگيهاي پسماندهاي ويژه نيز مي باشند ، موظفند با بهينه سازي فرايند و بازيافتي پسماندهاي خود را به حداقل برسانند و در مواردی که حدود مجاز در آئين نامه اجرائي اين قانون پيش بيني شده است ، در حد مجاز نگهدارند.

ماده 9: نگهداري ، مخلوط کردن ، جمع آوري ، حمل و نقل ، خريد و فروش ، دفع ، صدور و تخليه پسماندها در محيط بر طبق مقررات اين قانون و آئين نامه اجرائي آن خواهد بود. در غير اين صورت اشخاص متخلف به حکم مراجع قضايي به جزاي نقدي در بار اول براي پسماندهاي عادي از پانصد هزار (500000) ريال تا يکصد ميليون (100000000) ريال و براي ساير پسماندها از دو ميليون (2000000) ريال تا يکصد ميليون (100000000) ريال و در صورت تکرار ، هر بار به دو برابر مجازات قبلي در اين ماده محکوم مي شوند.